

Közlemény

Az Aszódi Hírhatár online 2011. július 19. napján megjelent, „Most a gyökerek feltépése folyik... Az aszódi Petőfi Múzeum ügye” (<http://www.aszodi-hirhatar.hu/hirek/most-a-gyokerek-feltepese-folyik-az-aszodi-petofi-muzeum-ugye>) c. cikkben foglaltakra az alábbiakat teszem közzé:

A cikk Asztalos Tamás végzettségét helytelenül tünteti fel, mivel csupán művelődésszervező végzettséggel rendelkezik. Muzeológus munkakört végzettség hiányában nem tölthet be.

1.) Asztalos Tamás a hivatkozott cikkben az alábbiakat nyilatkozza:

„A.T.: Magyarországon múzeumi törvény határozza meg a múzeumok státuszát, ami lehet területi múzeum, gyűjtemény és kiállítóhely, valamint közérdekű muzeális kiállítóhely is. Területi múzeumi besorolásba tartozott az aszódi Petőfi Múzeum 1986 és 2007 között, ezzel a státusszal különböző szakhatósági feladatellátások is párosulnak. 2007-ben visszaminősítettek minket gyűjteményi és kiállítóhelyi státuszúvá, ami azt jelenti, hogy gyűjteményünk van, kiállítóhelyként működünk, de szakhatósági feladatokat már nem látunk el, mert azt a megyei igazgató magához vonta. Eddig az időpontig gondoztuk a falumúzeumok hálózatát, régészeti leletmentéstől kezdve a beruházásokat megelőző feltárásokig minden feladatot elláttunk gyűjtőterületünkön, amihez 19 település tartozik Acsától Dányig.”

Asztalos Tamás állításával ellentétben nem a 2007. évben végrehajtott, a „Petőfi” Múzeumnak Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhelyként való minősítése eredményezte azt, hogy szakhatósági feladatok ellátására már nem kerül sor.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) hatálybalépése eredményeképpen működnek közre a megyei múzeumigazgatóságok szakhatósági feladatok ellátásában. A Kötv. 93. § (1) b) pontja alapján felhatalmazást kapott a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki a kulturális örökségvédelmi hatóságot vagy hatóságokat.

2.) Asztalos Tamás az alábbiakat nyilatkozza:

„A.T.: Ez csak az egyik célja valószínűleg a jelenlegi visszaminősítésnek, a másik egyértelműen a régészeti szakfeladat ellátásnak a megszerzése, ami a területen lévő különböző beruházásokat megelőző régészeti

feltárásoknak az anyagi hasznát akarja magához rendelni. A kívülállóban jogosan merül föl az a kérdés, honnan tudjuk, hogy valahol régészeti lelőhely van. A régészek már évszázadok óta jelölik a terepbejárásaik, leletmentéseik, tervásatásaik, a leletek előkerülése kapcsán megszondázott, megvallatott területeket, amelyről országos topográfia készül. Ez alapján pontosan lehet tudni, hogy mely területen milyen korú régészeti leletre lehet számítani. Tehát, ha valaki vesz hat hektár földet, mondjuk Zsámbokon, és ott szennyvíztelepet akar építeni, akkor mi azt meg tudjuk mondani, hogy ott ilyen és ilyen régészeti leletre számíthatnak, nevezetesen ott régészeti feltárást kell a beruházás megkezdése előtt végezni, ami százmilliós nagyságrendű pénzeket is jelent.

Ezt a pénzt a régészeti feltárást végző múzeum a beruházóktól kapja, az illetékes múzeum a beruházóval köt szerződést. Amennyiben az aszódi múzeum visszakapná korábbi rangját és a megyei szervezeten kívüli területi múzeummá válna, akkor a megyei igazgatóság nem hagyhatná ki ezekből a régészeti munkákból az aszódi területi múzeumot az általa felügyelt 19 település területén.”

A Kötv. vonatkozó rendelkezéseinek értelmében: „20. § (1) Régészeti feltárás – amennyiben jogszabály másképpen nem rendelkezik – feltárási engedély alapján végezhető. Az engedélyt a hatóság adja ki. A hatóság régészeti örökségvédelmi indokok alapján az engedélyt fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.

(2) Régészeti feltárást a területileg illetékes megyei múzeum (a fővárosban a Budapesti Történelmi Múzeum), valamint a Magyar Nemzeti Múzeum és más régészeti gyűjtőkörrel rendelkező múzeum, a régészeti tanszékkel rendelkező egyetemek és a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete végezhetnek. Az ország területén lévő régészeti lelőhely tudományos terv szerinti komplex feltáráására a Magyar Nemzeti Múzeumnak elsőbbsége van.”

A Kötv. és a régészeti lelőhely, lelet megtalálójára anyagi elismerésének részletes szabályairól szóló 5/2010. (VIII. 18.) NEFMI rendelet (továbbiakban: NEFMI r.) értelmében a beruházóval a régészeti feltárás elvégzésére vonatkozó szerződést minden esetben a megyei múzeumigazgatóság köti meg.

Asztalos Tamás állításával ellentétben a régészeti feladatellátás kötelezettje a megyei múzeum, ez Pest megyében a szentendrei Ferenczy Múzeum. A Ferenczy Múzeum gyűjtőterülete a működési engedélye értelmében az egész megyére, így a Galga-mentére is kiterjed. Belső munkamegosztás, így a Pest Megye Közgyűlése illetékes bizottsága által elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzata alapján történt a megyei szervezethez tartozó muzeális intézmények és kollégák régészeti feladatellátásba történő bevonása.

3.) Asztalos Tamás további nyilatkozata szerint:

„Amennyiben az aszódi múzeum visszakapná korábbi rangját és a megyei szervezeten kívüli területi múzeummá válna, akkor a megyei igazgatóság nem hagyhatná ki ezekből a régészeti munkákból az aszódi területi múzeumot az általa felügyelt 19 település területén.

Mi vizsgálatot fogunk kérni, hogy újból területi státuszú múzeum lehessünk, ami a régészeti feladatellátás újbóli visszaszerzését jelentené, és a múzeum finanszírozását is biztosíthatná önkormányzati pénz nélkül.

Ami nagyon lényeges, hogy 2007-ben vizsgálat nélkül minősítettek vissza bennünket a területi státuszból gyűjtemény és kiállítóhely besorolásúvá. Úgy gondoljuk, hogy ez nem szakmai döntés volt. Mi egy szakmai szempontú vizsgálatot kérünk, jelesül, hogy a Petőfi Múzeum megüti-e a területi múzeumi mércét, avagy sem?! Amennyiben a vizsgálat nemleges, meghajlunk előtte, azonban, ha alkalmas az intézmény a területi státuszra, akkor vállalkozunk annak ellátására.”

A régészeti lelőhelyek feltárásának, illetve a régészeti lelőhely, lelet megtalálójának anyagi elismerésének részletes szabályairól szóló 5/2010. (VIII. 18.) NEFMI rendelet 1.§ c) pontja értelmében érintett területi múzeum: az a megyei múzeumi szervezethez nem tartozó, régészeti gyűjtőkörrel rendelkező területi múzeum, amelynek működési engedélyében meghatározott gyűjtőterületét a régészeti feltárás érinti;

A 17. § értelmében:

„(1) Az illetékes múzeum a feltárási engedély iránti kérelem benyújtása előtt az érintett területi múzeum feladatellátásba történő bevonása érdekében írásban megkeresi az érintett területi múzeumot.

(2) Az érintett területi múzeum a megkereséstől számított 5 munkanapon belül írásban nyilatkozik, hogy részt kíván-e venni a feltárási munkában. Amennyiben határidőben nem nyilatkozik, úgy ezt a részvétel megtagadásának kell tekinteni.

(3) Az engedély iránti kérelemhez csatolni kell az illetékes múzeum és az érintett területi múzeum közötti együttműködési megállapodást is.”

A hivatkozott jogszabály értelmében a területi múzeumok régészeti feltárási joga nem automatikus, hiszen azt a Kötv. szerint az illetékes megyei múzeumigazgatóságok gyakorolják. A feladatellátásba történő bevonáshoz az illetékes megyei múzeumigazgatóság keresi meg írásban a területi múzeumot, aki nyilatkozni köteles.

Asztalos Tamás megtévesztő állításával ellentétben a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága nem fejlesztette vissza az aszódi muzeális intézményt.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 100.§ (3) d) pontja szerint: „felhatalmazást kap a

miniszter, hogy rendeletben szabályozza a muzeális intézmények működési engedélyeivel kapcsolatos kérdéseket." Ennek alapján a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendelet 5. §-a szabályozza a Közérdekű muzeális gyűjtemény működési engedélye kiadásának feltételeit, mely szerint: „a fenntartó a 3. §-ban meghatározottak teljesítéséhez igazolja, hogy:

a) a muzeális intézményt befogadó épületben állandó kiállítás bemutatására alkalmas kiállító helyiséget és gyűjteményi raktárt alakított ki, valamint az épületet mechanikus, illetve elektronikus védelemmel látta el,

b) a muzeális intézmény hetente legalább egyszer négyórás időtartamban biztosítja a kutatás feltételeit,

c) a muzeális intézmény a gyűjtőkörének megfelelő állandó kiállítást mutat be, amely – a november 1-jétől március 31-ig terjedő időszak kivételével – hetente legalább három napon át – beleértve a hétvége egyik napját – naponta négyórás nyitva tartás és a *d)* pontban meghatározott munkakört betöltő alkalmazott jelenléte mellett látogatható, valamint a kiállításához kapcsolódó közművelődési és múzeumpedagógiai szolgáltatásokat nyújt,

d) a muzeális intézményben a gyűjtőkörébe tartozó szakágnak megfelelő muzeológus munkakört létesítenek, amelyet külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember tölt be,

e) az arra jogosult a kérelem alapjául szolgáló kulturális javakat hitelesítés nélküli alapleltárba, illetve külön nyilvántartásba vette."

Az idézett jogszabály alapján megállapítható, hogy a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága a „Petőfi” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely besorolásához szükséges feltételeknél több álláshelyet tartott fenn, mint amit a jogszabály kötelezően előír. Így a közérdekű muzeális gyűjtemény besorolású intézményben csupán múzeumpedagógiai szolgáltatás nyújtását írja elő. Nem kötelező kulturális szervező, restaurátor és gyűjteménykezelői álláshely létesítése sem. Aszód esetében a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága munkáltatóként a jogszabályban előírtakhoz képest 4 plusz álláshelyet vállalt.

Az állandó kiállítások látogathatóságát eddig a jogszabályi előírásokon felül vállalta a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága, hiszen – november 1-jétől március 31-ig terjedő időszak kivételével – hetente legalább három napon át – beleértve a hétvége egyik napját – naponta négyórás nyitva tartás a jogszabályokban jelenleg előírt nyitvatartási idő.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a gyűjteményi besorolás szerinti minimális feltételeknek megfelelően nem racionalizálta a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága a „Petőfi” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely működését, hanem többletterhet vállalva igyekezett megtartani a korábbi szakmaiságnak megfelelően a szervezeti egység működését.

4.) Asztalos Tamás nyilatkozata szerint:

„A.T.: Nekik a megyei múzeumigazgatón (**Kálnoki-Gyöngyössy Márton** – a szerk.) keresztül kellene kommunikálniuk felénk. De a megyei igazgató öt éve, mióta ebben a székben ül, eddig még egyetlen szakmai dolgot nem vitatott meg velünk. Nagyon fontosnak tartom megjegyezni, hogy az igazgató úr ennyi idő alatt még nem volt az aszódi múzeum gyűjteményi raktáraiban, tehát ő még eddig nem látta saját szemével a gyűjteményünket, nincs tisztában a munkánkkal. Folyamatosan vizsgál minket, de azt nem kérdezi meg, hogy mit is csinálunk.”

Asztalos Tamás valótlan állításával ellentétben, mely szerint: „a megyei igazgató öt éve, mióta ebben a székben ül, eddig még egyetlen szakmai dolgot nem vitatott meg velünk” az alábbi tényeket közlöm. A Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága Szervezeti és Működési Szabályzata IV. fejezet 2.6. pontja rögzíti, hogy „a megyei múzeumigazgató szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal összmunkatársi értekezletet tart. ....az értekezleten lehetőséget ad a dolgozóknak véleményük kifejtésére, valamint kérdéseik feltevésére, amelyekre lehetőség szerint válaszadással tartozik.”

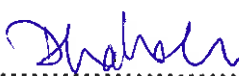
Összmunkatársi értekezletet legutóbb 2011. június 27. napján tartottunk, ahol a „Petőfi” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely munkatársai egyáltalán nem jelentek meg, így magukat fosztották meg attól a lehetőségtől, hogy szakmai viták lebonyolítására sor kerülhessen.

Közöljük továbbá, hogy Asztalos Tamás állításával ellentétben Dr. Kálnoki-Gyöngyössy Márton megyei múzeumigazgató több alkalommal is volt az aszódi gyűjteményi raktárakban, ahol Asztalos Tamás és Klamár Zoltán kalauzolta körbe. Ezt egy alkalommal dr. Stankovics Éva (Pest Megye Önkormányzata, Elnöki Iroda akkori vezetője) és Kempf Károly (Pest Megye Önkormányzata, akkori sajtófőnök) társaságában tette meg.

Végezetül szeretnénk idézni Asztalos Tamásnak, az „Ötvenéves az aszódi Petőfi Múzeum” (Szentendre–Aszód, 2008.) című kiadványhoz írt előszavából: „A kötet megjelentetésében múlhatatlan érdemeket szerzett ... dr. Kálnoki-Gyöngyössy Márton megyei múzeumigazgató.” Az előszót író Asztalos Tamás (2008) azonos az Aszódi Hírhatárnak nyilatkozó Asztalos Tamással (2011).

A Pest Megyei Közgyűlés augusztusi ülésén hoz végleges döntést az aszódi „Petőfi” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely jövőjével kapcsolatban. A döntésig a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága a továbbiakban nem kíván nyilatkozni.

Szentendre, 2011. július 26.

.....19.....6?.....
Dr. habil. Kálnoki-Gyöngyössy Márton
Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága
megyei múzeumigazgató

